

Lietuvos narystė Europos Sąjungoje

Gegužės 1-oji ne tik Tarptautinė darbo žmonių solidarumo šventė, nuo 2004 metų tai Lietuvos įsijungimo į Europos Sąjungą diena šiemet minima jau šešioliktą kartą. Tiesa, kilusi Kovid-19 epidemija sutrukdė vykti įvairiems renginiams, išryškino kylančius tarpusavio nesutarimus, tačiau kartu suvokėme, kokia svarbi tarpusavio parama, bendradarbiavimas iškilus globalinėms grėsmėms. Po įvykusio Brexito stiprėja euroskeptikų balsai, nors lietuviai išlieka vieni didžiausių eurooptimistų.

Ką davė mums narystė ES?

Remiantis Lietuvos užsienio ministerijos duomenimis:

Nuo narystės pradžios Lietuva gavo virš 20 mlrd eurų finansinės paramos, Iki narystės Lietuvos BVP tesudarė 46 proc. ES vidurkio, o šiuo metu virš 75 proc. ES vidurkio.

Apie 80 proc. tiesioginių užsienio investicijų į Lietuvą ateina iš ES valstybių narių., ES struktūrinių fondų lėšos padeda greičiau įveikti ekonominius sunkumus, vystyti verslą, mažinti nedarbą.

Europos Sąjunga padeda Lietuvai siekti energetinės nepriklausomybės, finansuojami svarbūs energetikos projektai: Visagino AE, elektros jungtims su Lenkija ir Švedija, regioniniam suskystintų gamtinių dujų terminalui, požeminei dujų saugykiai, Lietuvos ir Lenkijos dujų jungčiai.

Lietuvos piliečiai gali laisvai keliauti po 25 Europos valstybes be vizų ir patikrinimo procedūrų prie kitų valstybių narių sienų, suvienodinti naujų mobiliųjų ir išmaniųjų telefonų krovikliai, parduodami 27 ES valstybėse narėse.

ES paramos lėšomis renovuojamos Lietuvos mokyklos, universitetai, laboratorijos, mokslo įstaigų tyrimų bazės ir kita infrastruktūra. Suteikiamos platesnės galimybės mokytojams, mokiniams, studentams, mokslininkams stažuotis kitose ES valstybėse, mokytis pagal mainų programas, beveik pusė Lietuvos mokyklų dalyvavo Europos partnerystės projektuose („Leonardo da Vinci“, „Socrates/Erasmus“), kur mokiniai ne tik bendrauja, užmezga naujas pažintis, bet ir tobulina žinias įsitraukdami į naujas mokslines veiklas.

Svetur išvykęs asmuo išsaugo turimas socialines garantijas. Išvykus atostogų ES garantuoja nemokamą pirmąją pagalbą su Europos sveikatos draudimo kortele. Persikėlus gyventi į kitą valstybę narę, žmogui ir toliau mokamos anksčiau paskirtos pensijos ar kitos išmokos.

Kiekvienas Lietuvos pilietis yra ir ES pilietis, todėl jam garantuojama ES atstovybių konsulinė pagalba net ten, kur Lietuva atstovybių neturi, pavyzdžiui, Čilėje, Saudo Arabijoje ar Nepale.

Tai tik nedidelė dalis privalumų, kuriais galime naudotis būdami ES bendrijos nariais. Problemų taip pat daug, rasti visiems priimtinus sprendimus nelengva, tačiau pokyčiai per 16 metų buvimo ES narė - akivaizdūs.

MEPA vyresnioji ambasadorė G. Stonienė